

[Time: 3 hours]

Marks: 100

Please check whether you have got the right question paper

- N.B. 1) All questions are compulsory
2) Figures to the right indicate marks

Q.1. A Complete the following statements by selecting the appropriate answers 10

(any 10)

1. Group members who meet to discuss ways of improving quality, efficiency and the work environment is called _____ team.
a) cross functional b) self-managed
c) virtual d) problem solving
2. A team's characteristic of reflecting on and adjusting the master plan when necessary is known as _____.
a) Mental Model b) Social loafing
c) Reflexivity d) Team efficacy
3. A _____ of resources directly reduce the ability of a team to perform effectively.
a) structure b) scarcity
c) abundance d) complete
4. _____ are the decisions to act in a given way.
a) Intentions b) Behaviour
c) Cognition d) Outcomes
5. _____ conflict means emotional involvement in a conflict that creates anxiety, tenseness, frustration and hostility.
a) Functional b) Felt
c) Perceived d) Process
6. Personality, _____, and values are potential sources of conflict.
a) emotion b) philosophy
c) attitudes d) interest
7. Stressful daily events _____ affect moods.
a) positively b) negatively
c) do not d) do
8. _____ enhance problem solving skills.
(a) Negative emotions b) Positive emotions
c) Moods d) Negative moods
9. The central idea behind _____ is to identify and modify the emotions one feels.
a) Emotion regulation b) Cascading model of emotional intelligence
c) Mood regulation d) Positive emotions
10. Stressors associated with workload, pressure to complete tasks and time urgency are _____ stressors.
a) hindrance b) challenge
c) attitude d) continuous
11. _____ are responsibilities, pressures, obligations and uncertainties individuals face in the work place.
a) Hindrances b) Challenges
c) Resources d) Demands
12. Changes in the business cycle create _____ uncertainties.
a) social b) political
c) economic d) technological

- Q.1. B State whether the following statements are true or false (Any 10) 10**
1. A work teams interacts primarily to share information and make decision to help members perform in areas of responsibility.
 2. Organizational demography plays an important role in team effectiveness.
 3. Role of producer is to fight external battles.
 4. Size and specialization of group activities can stimulate conflict.
 5. Intentions are the decisions to act in a given way.
 6. Competing intention means a desire to satisfy one's interests, regardless of the impact on the other party to the conflict.
 7. Effective leaders rely on emotional appeals to convey their message.
 8. Emotions are caused by a general event.
 9. Moods are cognitive in nature.
 10. Attitude is the biggest reason people have trouble coping with organizational change.
 11. Task demands are related to a person's job.
 12. Role overlap means role expectations are not clearly understood and the employees are not sure what to do.
- Q.2. Answer any Two of the following 15**
- a) Define a team. Distinguish between groups and teams.
 - b) Explain how diversity of members and size of teams relating to team composition influence the effectiveness of the team.
 - c) Briefly explain how personality of members and allocation of roles determine team effectiveness.
- Q.3. Answer any Two of the following 15**
- a) Differentiate between the traditional and resolution focused view of conflict.
 - b) Communication, structure and personal variables create opportunities for the conflict to arise. Discuss.
 - c) Briefly discuss the five steps of the negotiation process.
- Q.4. Answer any Two of the following 15**
- a) Briefly explain the sources of emotions and moods.
 - b) Define 'Emotional Intelligence'. Explain the cascading model of emotional intelligence.
 - c) Explain any 5 applications of emotions / moods.
- Q.5. Answer any Two of the following 15**
- a) "Stress has both positive as well as negative value". Discuss.
 - b) Discuss the individual variables that moderate the effect of stress.
 - c) Write a note on (A) The relationship between stress and job performance. (B) Psychological symptoms of stress.

Q.6. Write short notes on (Any Four)

20

- a) Virtual teams
- b) Behavior stage of conflict
- c) Distributive bargaining
- d) Basic emotions
- e) Application of emotions and moods in creativity and motivation
- f) Environmental stressors.

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा

सुचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात.

प्र.१. अ योग्य उत्तरे निवडून खालील विधाने पूर्ण करा. (कोणतेही १०)

१०

1. जे गट सदस्य गुणवत्ता, कार्यक्षमता आणि कामाचे वातावरण सुधारण्याच्या मार्गावर चर्चा करण्यासाठी भेटतात त्यांना _____ टीम म्हणतात.
अ) क्रॉस फंक्शनल ब) स्व-व्यवस्थापित क) आभासी ड) समस्या सोडवणारी
2. जेव्हा आवश्यक असेल तेव्हा मास्टर प्लॅनवर विचार करणे आणि समायोजन करणे हे संघाचे वैशिष्ट्य _____ म्हणून ओळखले जाते.
अ) मानसिक मॉडेल ब) सामाजिक कालापव्यय (लोफिंग) क) प्रतिक्रियेपनीयता (रिफ्लेक्सिव्हिटी) ड) संघाची कार्यक्षमता
3. संसाधनाची _____ थेट प्रभावीपणे कार्य करण्यासाठी संघाची क्षमता कमी करतात.
अ) रचना ब) टंचाई क) विपुलता ड) पूर्णता
4. _____ हे दिलेल्या पद्धतीने कार्य करण्याचे निर्णय आहेत.
अ) हेतू ब) वर्तन क) अनुभूती ड) परिणाम
5. _____ संघर्ष म्हणजे संघर्षात भावनिक सहभाग ज्यामुळे चिंता, तणाव, वैफल्य आणि शत्रुत्व निर्माण होते.
अ) कार्यात्मक ब) वाटले क) समजले ड) प्रक्रिया
6. व्यक्तिमत्व, _____ आणि मूल्ये हे संघर्षाचे संभाव्य स्रोत आहेत.
अ) भावना ब) तत्वज्ञान क) अभिवृत्ती ड) रुची
7. तणावपूर्ण दैनंदिन घटना _____ मूडवर परिणाम करतात.
अ) सकारात्मकपणे ब) नकारात्मकपणे क) नाही ड) हो,
8. _____ समस्या सोडवण्याचे कौशल्य वाढवते.
अ) नकारात्मक भावना ब) सकारात्मक भावना क) भावस्थिती ड) नकारात्मक भावस्थिती
9. _____ मागील मध्यवर्ती कल्पना म्हणजे एखाद्याला जाणवणाऱ्या भावना ओळखणे आणि सुधारणे.
अ) भावनांचे नियमन ब) भावनिक बुद्धिमत्तेचे कॅस्केडिंग मॉडेल क) मूड नियमन ड) सकारात्मक भावना
10. कामाचा ताण, कामे पूर्ण करण्याचा दबाव आणि वेळेची निकड _____ ताणतणाव आहेत.
अ) अडथळा ब) आव्हान क) अभिवृत्ती ड) सतत

11. _____ या जबाबदाऱ्या, दबाव, बंधन आणि अनिश्चितता आहेत ज्यांना कामाच्या ठिकाणी सामोरे जावे लागते.
अ) अडथळे ब) आव्हाने क) संसाधने ड) मागण्या
12. व्यवसाय चक्रातील बदल _____ अनिश्चितता निर्माण करतात.
अ) सामाजिक ब) राजकीय क) आर्थिक ड) तांत्रिक

प्र.१. ब खालील विधाने खरी आहेत की खोटी हे सांगा. (कोणतेही १०)

१०

1. एक कार्य संघटना मुख्यतः माहिती सामायिक करण्यासाठी आणि सदस्यांना जबाबदारीच्या क्षेत्रात कार्य करण्यास मदत करण्यासाठी निर्णय घेण्यासाठी संवाद साधते.
2. संघाच्या प्रभावीतेमध्ये संघटनात्मक लोकसंख्या महत्त्वाची भूमिका बजावते.
3. निर्मात्याची भूमिका म्हणजे बाह्य लढाया लढणे..
4. समूह क्रियाकलापांचे आकार आणि विशेषीकरण संघर्षाला उत्तेजन देऊ शकते.
5. हेतू म्हणजे दिलेल्या मार्गाने कार्य करण्याचे निर्णय.
6. स्पर्धात्मक हेतू म्हणजे संघर्षाचा दुसऱ्या पक्षावर होणारा परिणाम लक्षात न घेता एखाद्याच्या हितसंबंधांची पूर्तता करण्याची इच्छा.
7. प्रभावी नेते त्यांचा संदेश देण्यासाठी भावनिक आवाहनांवर अवलंबून असतात.
8. भावना सामान्य घटनेमुळे उद्भवतात.
9. भावस्थिती ही बोधात्मक स्वरूपाची असते.
10. अभिवृत्ती हे सर्वात मोठे कारण आहे की लोकांना संघटनात्मक बदलाचा सामना करण्यास त्रास होतो.
11. कामाच्या मागण्या व्यक्तीच्या नोकरीशी संबंधित असतात.
12. भूमिका अधिव्याप (रोल ओव्हरलॅप) म्हणजे भूमिका अपेक्षा स्पष्टपणे समजल्या जात नाहीत आणि कर्मचाऱ्यांना काय करावे याची खात्री नसते.

प्र.२. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या

१५

- अ) संघटना परिभाषित करा. गट आणि संघटना यांच्यात फरक करा.
- ब) संघाच्या रचनेशी संबंधित सदस्यांची विविधता आणि संघांचा आकार संघाच्या परिणामकारकतेवर कसा प्रभाव पाडतो हे स्पष्ट करा
- क) सदस्यांचे व्यक्तिमत्व आणि भूमिकांचे वाटप संघाची प्रभावीता कशी ठरवते ते थोडक्यात स्पष्ट करा.

प्र.३. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या

१५

- अ) संघर्षाचे पारंपारिक आणि निराकरण केंद्रित दृश्य यांच्यात फरक करा.
- ब) 'संप्रेषण, रचना आणि वैयक्तिक चलने संघर्ष निर्माण होण्याच्या संधी निर्माण करतात.' चर्चा करा.
- क) वाटाघाटी प्रक्रियेच्या पाच चरणांची थोडक्यात चर्चा करा.

- प्र.४. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या १५
- अ) भावना आणि भावस्थितीचे स्रोत थोडक्यात स्पष्ट करा.
- ब) भावनिक बुद्धिमत्तेची व्याख्या करा. भावनिक बुद्धिमत्तेचे कॅस्केडिंग मॉडेल स्पष्ट करा.
- क) भावना / भावस्थितीचे कोणतेही पाच अनुप्रयोग स्पष्ट करा.
- प्र.५. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या १५
- अ) "तणावांना सकारात्मक आणि नकारात्मक दोन्ही मूल्ये आहेत." चर्चा करा.
- ब) तणावाचा प्रभाव कमी करणाऱ्या वैयक्तिक चलांची चर्चा करा.
- क) टीप लिहा अ) तणाव आणि नोकरीच्या कामगिरीमधील संबंध ब) तणावाची मानसिक लक्षणे
- प्र.६. संक्षिप्त टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) २०
- अ) आभासी संघ
- ब) संघर्षाचा वर्तनाचा टप्पा
- क) वितरणात्मक सौदेबाजी
- ड) मूलभूत भावना
- ई) सर्जनशीलता आणि प्रेरणेमध्ये भावना आणि भावस्थिती यांचा वापर
- फ) पर्यावरणीय ताण
